

Ek Vergi Tanım Bilgileri

Ek vergiye ait bilgiler Ek Vergiler listesinde "Ekle" seçeneği ile kaydedilir. Vergi tanım bilgileri şunlardır:

Ek Vergi Kodu: Tanımlanan Ek Vergi kodudur.

Ek Vergi Açıklaması: Tanımlanan verginin adı ya da açıklayıcı bilgisidir.

Ek Vergi Grup Kodu: Tanımlanan vergi grup kodudur.

Evrensel Kodu: E-faturalarda zorunlu bir alan olan, ek vergilere ait evrensel kod bilgisidir. E-fatura kullanıcısı olan firmalarda, Ek Vergi tanımlanırken, ilgili kartların Evrensel Kod bilgisi girilmeden kaydedilmesine izin verilmez.

KDV Matrahını Etkiler: Ek verginin KDV matrahını etkilemesi durumunda bu seçenek işaretlenir. Bu durumda KDV tutarı, Malzeme Tutarı + Ek Vergi tutarı toplamı üzerinden hesaplanır.

Bu seçenek işaretlenmezse KDV tutarı yalnızca malzeme tutarı üzerinden hesaplanır.

Çoklu Ek Vergi: Malzeme kartlarında birden fazla ek vergi tanımlanması isteniyorsa "Çoklu Ek Vergi" kutucuğu işaretlenir. Çoklu Ek Vergi kutucuğunun işaretlenmesi ile birlikte Sıra No alan değeri artış gösterir. En fazla 20 adet çoklu ek vergi tanımı yapılır. Vergi tanım kartındaki satırlarda, bu grup altında yer alacak vergilere ait özellikler kaydedilir. Bu özellikler şunlardır:

Başlangıç Tarihi: Verginin yürürlüğe girdiği tarihtir. Tanımda belirtilecek tutar ve oranlar burada belirtilen tarih dikkate alınarak işlemlere uygulanır.

Oran/Tutar: Vergi tipinin belirlendiği alandır. Ek vergi, bazı malzemelere belirli bir tutar olarak uygulanabileceği gibi bazı malzemelere de sabit bir oran üzerinden de uygulanabilir. Oran/Tutar alanı; Oran, Tutar ve Oran+Tutar seçeneklerini içerir.

Ek Vergi, bazı malzemelere belirli bir tutar olarak bazı malzemelere de sabit bir oran üzerinden de uygulanabilir. Oran+Tutar seçiminde ise hem oran hem de tutar uygulanabilir.

Bu alanda yapılan seçime göre oran ve tutar kolonlarında vergi için geçerli olacak tutar ya da oran belirtilir.

Vergi tipi oran olan satırlarda birim seti belirtilmez.

Oran ve Tutar: Oran/Tutar alanında yapılan seçime göre oran ve tutar kolonlarında vergi için geçerli olacak tutar ya da oran belirtilir.

Tahsil Edilecek Oran/Tahsil Edilecek Tutar: İstisna Ek Vergi uygulandığında hesaplanacak ek vergi tutarının hesaplanmasında kullanılacak oran ya da tutarı belirtir. Oran/Tutar alanında oran ya da oran+tutar seçilirse tahsil edilecek oran alanına bilgi girilir. Oran/Tutar alanında tutar seçilirse tahsil edilecek tutar alanına bilgi girilir.

Maliyeti Etkilemez: Ek vergi maliyet hesaplamasına dahil edilmeyecekse bu alan işaretlenir. Bu alan işaretlendiğinde, ek vergi giriş / çıkış maliyetlerini etkilemez.

İstisna Oran: Ek vergi istisnasının oranıdır. Tahsil edilecek oran ile birlikte KDV matrahını belirler.

İstisna Tutar: Ek vergi istisnasının tutarıdır.

Birim Türü: Belirtilen oran ya da tutarın geçerli olacağı birim türünü belirtir. Birim türü seçenekleri listelenir ve ilgili tür seçilir.

Birim Seti Kodu: Vergi tipi tutar ve birim türü miktar olan vergi tanımlarında geçerli olacak birim seti kodudur. Üç nokta simgesi tıklanır ve kayıtlı birim setleri listelenerek ilgili birim seti seçilir. Vergi tipi oran olan satırlarda birim seti belirtilmez.

Birim Kodu: Miktar ve ebat türü satırlarda verginin hangi birim için geçerli olacağını belirlediği alandır. Üç nokta simgesi tıklanır tanımlı birimler listelenerek ilgili birim seçilir.

İndirim Tutarı: Ek vergi için geçerli olacak indirim tutarıdır.

Fiş Özel Kodu: Ek vergi satırında belirtilen fiş özel kodu, kullanıldığı fiş/faturanın başlığındaki özel kodları temsil eder. Özel koda göre filtreleme yapılarak sadece belirlenen fiş/faturaların dikkate alınması sağlanır. Ek vergi kartının tüm fiş/faturalarda geçerli olması isteniyorsa * yıldız işareti konur. Değiştirilmek istenirse manuel olarak özel kod belirtilebilir.

Hareket Özel Kodu 1/2: Ek vergi satırlarını gruplamak, rapor alırken bir grup bilgiyi filtrelemek ve bu gruplanan bilginin toplamını görmek için kullanılır. Satırdaki özel kod ile fişin üst bölümünde yer alan özel kod farklıdır. Fişin üst bölümündeki özel kod fiş geneline ait özel koddur. Satırdaki özel kod alanı ise hareketleri ve satırdaki özel kodları gruplamak için kullanılır. Fişlerle ilgili tüm raporlarda hareket özel kodu bilgisine göre filtreleme yapılabilir. Ancak fişlerin hareket özel koduna göre sıralaması program tarafından yapılmaz.

Ek Vergi tanım kartında uygulanacak tüm vergiler ayrı bir satırda kaydedilir. Vergi tip ve özellikleri "Kaydet" tuşu tıklanarak kaydedilir. Yapılan tanım Ek Vergi Kartları listesinde vergi kodu ve açıklaması ile listelenir.

Ek Vergi Uygulanacak Malzemeler

Malzemenin ek vergi uygulamasına tabi olup olmadığı, malzeme tanım kartında Ek Vergi kodu alanında belirlenir. Ek Vergi kodu alanında kayıtlı Ek Vergi tanımları listelenir ve malzeme için geçerli olacak ek vergi seçilir.

Ek Vergi Uygulanacak Ticari İşlem Grupları

Ek Vergi, ticari işlem grubu bazında da uygulanabilir. Bunun için Sistem İşletmeni program bölümünde Kuruluş Bilgileri menüsü altında yer alan **Ticari İşlem Grupları** menü seçeneği kullanılır.

İndirimsiz Tutar Üzerinden Ek Verginin Hesaplanması

Malzeme kartında yer alan Özel Matrah Uygulansın seçeneğinin işaretlenmesi durumunda, faturada ticari işlem grubu seçili olmasa da veya seçilen ticari işlem grubunda "KDV İndiriminden Önce Hesaplanacak" işaretli olmasa dahi, ilgili malzeme kartından hesaplanan ek vergi tutarı indirimsiz tutar esas alınarak hesaplanacaktır.

Malzeme Satınalma, Satış, İade ve Sarf İşlemlerinde Ek Vergi Uygulamaları

Malzeme satınalma, satış, iade sarf ve fire işlemlerinde Ek Vergi hesaplamaları uygulanan mevzuata göre değişecektir. Malzeme giriş ve çıkış fiş ve faturalarında Ek Vergi uygulamasına tabi malzeme hareketlerine ait toplamlar fiş ya da fatura satırlarında Ek Vergi tutarı kolonunda, fiş geneline ait toplamlar ise fişin alt bölümünde Toplam Ek Vergi alanında yer alır. Ek Vergi uygulamasına tabi malzeme hareketine ait bilgiler kaydedilirken, Ek Vergi tutarları malzeme kartında belirtilen Ek Vergi kodu ya da işlemin ait olduğu cari hesaba ait ticari işlem grubunda belirtilen öndeğer dikkate alınarak hesaplanır.

Mal Alım İşlemlerinde Ek Vergi

Mal alım işlemlerinde satın alınan malzeme için Ek Vergi uygulanacaksa, malzeme kartında belirtilen Ek Vergi tanımındaki oran ya da tutar üzerinden Ek Vergi hesaplanır ve fiş satırında yer alan Ek Vergi tutarı kolonuna aktarılır.

Hesaplanan Ek Vergi ve toplam fiş tutarı KDV matrahı olarak dikkate alınır ve KDV tutarı buna göre hesaplanır.

Mal alım işlemi muhasebeleştirilirken Ek Vergi ayrı bir muhasebe hesabı altına izlenmez. Hesaplanan tutar malzeme maliyetine otomatik olarak yansıtılır.

Alınan Malın Üretimde ya da Dahili Kullanımda Sarf Edilmesi

Alınan malın üretimde kullanılması ya da firma içinde kullanılması durumunda Ek Vergi farklı uygulanır. Bunun için malzeme yönetimi bölümünden kesilen sarf ve fire fişlerinde Ek Vergi tutarı hesaplansın seçeneği yer alır. Alınan malzemenin üretimde kullanılması durumunda sarf ve fire fişlerinde bu seçeneğin işaretlenmesi gerekir.

Satınalma İade işlemlerinde, iade edilen malzeme Ek vergi kapsamında ise iade edilen malzemeye ait Ek Vergi tutarı ilgili satırda Ek Vergi tutarı kolonunda yer alır.

Mal Satış İşlemlerinde Ek Vergi

Satış irsaliye ve faturalarında satırdaki malzeme için Ek Vergi uygulanacağı malzeme kartında belirtilmişse vergi tanım kartında belirtilen başlangıç tarihi ve işlem tarihi dikkate alınarak Ek Vergi hesaplanır. Hesaplanan Ek Vergi tutarı satırdaki Ek Vergi tutarı kolonunda, fiş geneline ait tutar ise alt bölümde yer alan Toplam Ek Vergi alanında görüntülenir. KDV ise toplam tutar ve Ek Vergi tutarı toplamı üzerinden geçerli oran esas alınarak hesaplanır. Satış işlemi muhasebeleştirilirken Ek Vergi tutarı Satış Ek Vergi olarak ilgili muhasebe hesabı altında toplanır.

İstisna Ek Vergi Uygulamaları

İstisna Ek Vergi uygulamaları, Ticari işlem grubu ile Ek Vergi kartlarındaki değerleri dikkate alarak yapılır. Fişlerde kullanılan ticari işlem grubu için İstisna vergi uygulanacak seçeneği işaretli ise ek vergi kartlarındaki yeni eklenen değerler kullanılır. İstisna ek vergiler için hesaplanan tutar Tahsil Edilecek Oran ve Tahsil edilecek Tutar değerlerince belirlenir. Bu durumdaki KDV Matrahı şu şekilde hesaplanır:

$$\text{KDV Matrahı} = \text{Fatura Tutarı} + \text{İstisna Ek Vergi tutarı} + \text{Tahsil Edilecek Ek Vergi tutarı}$$